

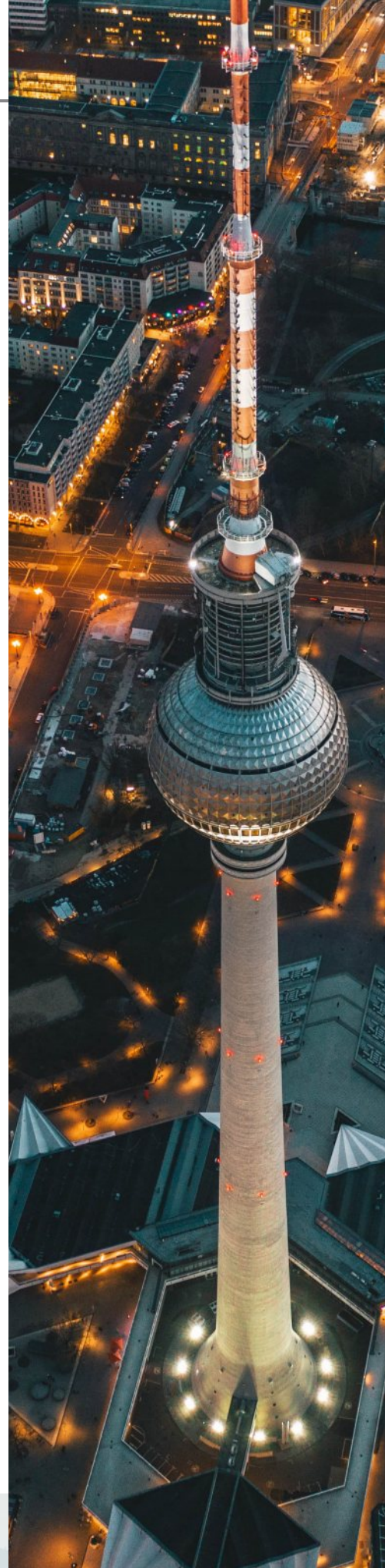
TẬN DỤNG CƠ HỘI EVFTA ĐỂ THÚC ĐẨY XUẤT KHẨU SANG THỊ TRƯỜNG ĐỨC

Trong nhiều năm qua, Đức vẫn duy trì là một trong những đối tác xuất khẩu hàng đầu của Việt Nam. Năm 2021, Đức là thị trường xuất khẩu lớn thứ 2 tại EU, thứ 7 trên thế giới của chúng ta. Trong thời gian tới, với việc Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – EU (EVFTA) đi vào thực thi chiều sâu (nhiều cam kết thuế quan đến lộ trình cắt giảm), xuất khẩu của Việt Nam sang Đức được kỳ vọng sẽ gia tăng mạnh mẽ hơn nữa.

Thực tế, Đức là một thị trường lớn nhiều tiềm năng và còn nhiều cơ hội để khai thác cho các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam. Đức hiện là nền kinh tế lớn nhất châu Âu và lớn thứ 4 trên thế giới, do đó đây là một thị trường có sức mua đặc biệt lớn. Trong khi đó, Việt Nam và Đức có cơ cấu sản phẩm tương đối bổ sung cho nhau, nước này có nhu cầu nhập khẩu cao đối với nhiều sản phẩm là thế mạnh xuất khẩu của Việt Nam. Ngoài ra, người tiêu dùng Đức ngày càng cởi mở và yêu thích sử dụng các sản phẩm châu Á trong đó có sản phẩm Việt Nam. Hơn nữa, dưới tác động tiêu cực của đại dịch COVID-19, thu nhập của một bộ phận người tiêu dùng Đức cũng bị ảnh hưởng, dẫn đến nhu cầu đối với các sản phẩm có giá cả phải chăng hơn từ các nước đang phát triển như Việt Nam cũng gia tăng. Đây là những thuận lợi và cơ hội để hàng xuất khẩu của Việt Nam có thể gia tăng sự hiện diện ở thị trường Đức trong thời gian tới, đặc biệt với những lợi ích từ EVFTA có hiệu lực.

Hiện tại, xuất khẩu của Việt Nam sang Đức chiếm khoảng 2,4% tổng kim ngạch xuất khẩu ra thế giới của Việt Nam năm 2020. Ngược lại, đối với Đức, nhập khẩu từ Việt Nam cũng chỉ chiếm khoảng 1% tổng giá trị nhập khẩu hàng hóa của nước này. Kết quả này cho thấy thị trường Đức vẫn còn rất nhiều dư địa cho hàng hóa của Việt Nam để đẩy mạnh xuất khẩu trong thời gian tới đặc biệt với những cơ hội từ EVFTA.

Cụ thể, từ khi EVFTA có hiệu lực ngày 01/08/2020, xuất khẩu của Việt Nam sang Đức đã có một số tín hiệu tích cực mặc dù đây cũng là giai đoạn dịch bệnh COVID-19 bùng phát trên toàn cầu và ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động sản xuất, xuất khẩu của Việt Nam cũng như nhu cầu nhập khẩu của Đức. Trong 05 tháng đầu tiên thực hiện EVFTA (tháng 8-12 năm 2020) khi dịch bệnh đang diễn biến phức tạp tại thị trường Đức, xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường này vẫn đạt 2,85 tỷ USD, tăng trưởng 6,1% so với cùng kỳ năm trước đó. Bước sang năm 2021, dịch bệnh diễn biến nặng nề hơn tại Việt Nam, nhưng xuất khẩu của Việt Nam sang Đức vẫn đạt mức tăng trưởng 10,6%, lên mức kỷ lục 7,3 tỷ USD. Kết quả này cho thấy, Hiệp định EVFTA đã có những tác động tích cực giúp hạn chế tác động của đại dịch COVID-19 và thúc đẩy xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang thị trường Đức.

Thực hiện EVFTA, EU/Đức đã xóa bỏ 85,6% số dòng thuế cho hàng hóa của Việt Nam ngay khi Hiệp định có hiệu lực (ngày 01/08/2020). Đến năm 2028, tỷ lệ này sẽ lên tới 99,2% (0,8% số dòng thuế còn lại sẽ được áp dụng hạn ngạch thuế quan với mức thuế trong hạn ngạch là 0%). Theo đánh giá của Trung tâm WTO và Hội nhập, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, những sản phẩm của Việt Nam sẽ có nhiều cơ hội để tăng trưởng xuất khẩu sang Đức trong thời gian tới là *Giày dép, Quần áo, Thủy sản, các sản phẩm Nhựa, Hoa quả và các loại hạt, và một số sản phẩm nông sản khác như Gạo, Ngô ngọt, Tỏi, Nấm...* do hiện tại EU (trong đó có Đức) đang duy trì các mức thuế quan nhập khẩu tương đối cao đối với các sản phẩm này và EVFTA sẽ giúp hàng hóa của Việt Nam cắt giảm các mức thuế này. Tuy nhiên, để được hưởng ưu đãi thuế quan EVFTA, các sản phẩm xuất khẩu của Việt Nam cần phải đáp ứng được các yêu cầu về xuất xứ của Hiệp định. Điều này sẽ khó khăn đối với một số ngành sản xuất mà nguyên liệu phụ thuộc chủ yếu vào Trung Quốc và một số nước láng giềng của Việt Nam. Vì thế để tận dụng được EVFTA thì các doanh nghiệp sản xuất và xuất khẩu sẽ phải chú ý để thay đổi nguồn nguyên liệu và quy trình sản xuất cho phù hợp với các quy tắc xuất xứ của Hiệp định. Bên cạnh đó, hàng hóa xuất khẩu cũng cần phải tuân thủ các quy định bắt buộc về nhập khẩu của EU/Đức như quy định về vệ sinh an toàn thực phẩm, kiểm dịch động thực vật, tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, ghi nhãn, đóng gói... Đây là những biện pháp/rào cản phi thuế quan ít được tiết giảm bởi EVFTA mà các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam vẫn phải tuân thủ khi xuất khẩu sang thị trường Đức.

Trên thực tế, EU nói chung và Đức nói riêng được coi là một trong những thị trường nhập khẩu khó tính nhất thế giới. EU/Đức là có tần suất sử dụng các biện pháp phi thuế quan (NTM) đối với hàng hóa nhập khẩu thuộc hàng cao nhất trên thế giới với tỷ lệ phần trăm các sản phẩm nhập khẩu bị áp dụng ít nhất một biện pháp NTM lên tới 93,88% (theo số liệu của WITS - Giải pháp thương mại tích hợp thế giới). Các nhóm hàng hóa có tần suất áp dụng NTM nhiều nhất khi nhập khẩu vào EU là dệt may, động vật, rau quả, đồ da, hóa chất, thực phẩm, giày dép, sản phẩm nhựa... Đây cũng là các sản phẩm mà Việt Nam xuất khẩu nhiều sang Đức. Ngoài ra, EU cũng là khu vực sử dụng thường xuyên các biện pháp phòng vệ thương mại (chống bán phá giá, chống trợ cấp và tự vệ). Theo số liệu của WTO, tính đến hết năm 2020, EU đã khởi xướng điều tra tổng cộng 533 vụ chống bán phá giá, 89 vụ chống trợ cấp và 6 vụ tự vệ đối với hàng hóa nước ngoài. Riêng đối với Việt Nam, EU đã khởi xướng điều tra 04 vụ chống bán phá giá, 01 vụ chống trợ cấp và 06 vụ tự vệ.

Những thách thức trên không chỉ hàng hóa của Việt Nam mà từ tất cả các nước khác đều gặp phải khi xuất khẩu sang thị trường Đức. Tuy nhiên, hàng hóa của Việt Nam lại có lợi thế khi Việt Nam là một trong số ít các nước châu Á có FTA với EU. Hiện tại, ngoài EVFTA với Việt Nam, EU/Đức có 41 FTA khác đã có hiệu lực với 78 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới nhưng chủ yếu tập trung ở khu vực châu Âu và châu Mỹ. Tại khu vực châu Á, EU chỉ mới thiết lập mối quan hệ FTA với 12 nước, trong đó ở khu vực Đông Nam Á chỉ có Việt Nam và Singapore đã có FTA với EU. Như vậy, trong ngắn hạn, hàng hóa của Việt Nam xuất khẩu sang EU nói chung và sang Đức nói riêng sẽ có lợi thế cạnh tranh đáng kể so với nhiều đối thủ khác nhờ EVFTA.

Để giúp các doanh nghiệp Việt Nam biết được các cam kết EVFTA liên quan đến xuất nhập khẩu giữa Việt Nam và Đức, từ đó có thể tận dụng hiệu quả hơn nữa các cơ hội từ FTA này để tăng cường xuất nhập khẩu với thị trường Đức, vừa qua, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) phối hợp với Viện FNF Việt Nam, đã phát hành **Sổ tay doanh nghiệp "Tận dụng EVFTA để xuất nhập khẩu hàng hóa giữa Việt Nam và Đức"** và ra mắt **Chuyên trang thông tin trực tuyến về xuất nhập khẩu Việt Nam – Đức**. Những nội dung và thông tin từ Sổ tay và Chuyên trang này sẽ giúp cung cấp một bức tranh toàn cảnh về thương mại song phương Việt Nam – Đức và những cơ hội từ EVFTA cho các doanh nghiệp của hai bên. Doanh nghiệp quan tâm có thể truy cập Sổ tay và Chuyên trang xuất nhập khẩu Việt Nam – Đức tại Cổng thông tin về WTO và FTA của Trung tâm WTO và Hội nhập VCCI tại www.trungtamwto.vn.

